33e jaar. — Nr 94. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 8 Augustus 1908.

Men schrijft in te Tongeren bij V. DOLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van lezen of geld of aankondigingen moeten franco gezonden worden aan den uitgever. Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal perweek : 6 fr. per jaar
Twee - 5 -
Een - 4 -
Een blad afzonderlijk 10 centiemen
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD.

TONGEREN, DEN 8 AUGUSTUS 1908.

Godsdienst.

Het woordje «god dienst» begrijpt de plichten die de menschen te vervullen hebben jegens God ; den dienst dien zij aan God verschuldigd zijn. De Latijnen, in plaats van « godsdienst », hadden een ander woordje — ze zegden « religie », dat « band » beteekent — de band die het schepsel verbindt met zijnen Schepper, God met de menschen.

Bestaat er een God ? Wij gelooven in God. Maar de godloochenaars komen en zeggen : « Er bestaat geen God ». Wie moet er bewijzen dat hij gelijk heeft? Wij die gelooven in God, of zij die God loochenen ?

Ik veronderstel, liefste lezer, dat gij thuis eenig goed bezit dat voortkomt van uwe ouders, die het ontvangen hebben van hunne ouders, die het kregen van hunne ouders, en zoo voorts.

Men zal u vandaag komen vertellen : « Dat goed behoort u niet toe ! » Wat zult gij antwoorden ? — « Dat is gemakkelijk te zeggen ! Dat goed komt van mijne grootouders, en is het uwe niet. Geef bewijzen van 't tegenovergestelde ».

En ziet eens, van 't begin van de wereld hebben de menschen geloofd in 't bestaan van God, en nu komt men zeggen : « Er is geen God ».

Dat zij dan, die godloochenaars, hunne bewijzen aanbrengen. Ja, in alle tijden, van het begin af, geloofde men in God. Dat getuigen ons de geheime beeldschriften van Egypte, thans door de geleerden ontcijferd ; dat getuigen de ontdekkingen gedaan in Assyrië ; dat getuigen hetgeen men noemt de « winen », of zekere steenen met opschriften uit het noorden.

De Egyptenaren waren door en door godsdienstig ; hunne tempels waren buitengewoon prachtig, vooral de Karnak, te Thebes, die 3000 jaar oud is. De Pheniciërs en de Carthagers hadden ook hunne heiligdommen. De oude Grieken hadden hunne goden en hunnen hemel waar de goden verbleven. De zangen van Homerus, meer dan 800 jaren voor Christus, bezingen de heldendaden der Grieksche goden. De Romeinen hadden hunne tempels en priesters. De Germanen en Galliërs, onze voorvaders, waren niet minder godsdienstig. De Hindoes hadden hunnen tempel reeds drie of vier eeuwen voor Christus opgebouwd. De indische godsdienst dien men noemt : « het Boedhismus » werd reeds gepredikt tegen het einde der VIIe eeuw voor Christus. De instellingen van den Hebraïscher (joodschen) godsdienst bestaan nu al 35 eeuwen en de godsdienst van Zoroaster is 5 eeuwen ouder. Gij weet hoe lang onze christene godsdienst bestaat ! Neen, er is geen enkel volk ter wereld, dat niet geloofd heeft in het bestaan van God. Zelfs in het hartje van Afrika, en bij de wildste volkstammen van Amerika, zijn de inwoners, hoe onwetend en barbaarsch ook, toch niet zonder godsdienst.

Dat eeuwenoude, algemeen en overtuigd gevoelen der menschen, is dat al geen stellig bewijs van Gods bestaan ?

Victor Hugo zegde : God loochenen is eene verblindheid en eene dwaasheid.

Arme vrijdenkers dan en allen die weigeren in God te gelooven ! Zij beweren meer te weten dan al de volkeren van het begin der wereld en van heel de wereld. Zij staan alleen met hun klein hoopje, zij zijn de uitzondering, zijn de arme dwazen, die hunnen Vader niet willen herkennen in den hemel.

KANTON LOON.

Maatschappij voor het bouwen van werkmanswoningen

« DE LOONSCHE HAARD »

Verslag over de algemeene vergadering van 3 augustus 1908.

De jaarlijksche algemeene vergadering der zoo bloeiende maatschappij van het Kanton Loon, had verleden maandag, ten 4 ure, plaats in het lokaal van den Katholieken Kring.

Het bureel was samengesteld door de Heeren Peumans, deken, voorzitter, ridder Camille de Borman, Burggraaf Desmaisières, Graaf Adolphe de Borchgrave d'Altena, Alfred Neven, Antoine Deré, Florent Deploige, secretaris-schatbewaarder, leden van den bestuurraad, en Thomas Fourgre, commissaris.

De zitting werd bijgewoond door een groot getal actionnarissen.

De Eerw. Heer Peumans opent de zitting en na lezing van het proces-verbaal van de algemeene vergadering van 5 augustus 1907, wordt hetzelve goedgekeurd.

M. Florent Deploige, secretaris-schatbewaarder, leest verslag over de werkzaamheden van het verloopen dienstjaar, van 1januari tot 31 december 1907, zijnde het 12^e dienstjaar der maatschappij.

Met innige voldoening bestatigde hij den altoos bloeiende vooruitgang van de « Loonsche Haard ». De 400^e leening is sedert verleden jaar bereikt en de « Loonsche Haard » blijft aan het hoofd der maatschappijen van dien aard in de provincie Limburg.

Gedurende het 12^e dienstjaar werden 24 leeningen toegestaan voor de som van 34,725 fr., waarvan 17 met levensverzekering voor de som van 25,275 fr en 7 zonder levensverzekering voor de som van 9,450 fr.

De leeningen, toegestaan sedert den oorsprong der maatschappij tot 1 januari 1907 waren ten getalle van 376 en bedroegen het kapitaal van 377,0 10 franken. Er bij voegende de 24 ontleeningen gedaan in 1907, bereiken wij op 1 januari 1908 het getal van **400** leeningen voor een ontleend kapitaal van 411,735 fr. (Toejuichingen).

Het jaar 1908 belooft niet ten achter te blijven op de vorige dienstjaren : tot heden zijn reeds 20 leeningen gedaan voor de som van 20,950 franken, waarvan 13 met levensverzekering voor 22,850 fr. en 7 zonder levensverzekering voor 7,100 fr. Zoodat, eindelijk vandaag, de « Loonsche Haard » 420 leeningen toegestaan heeft aan de werkende klas voor de globale som van 434,685 franken.

M. Deploige legt de schitterende toestand der kas bloot : de winsten gedaan in 1907 beloopen de som van 2,817 fr. 72 c^mes, zoodat onze reserve fonds heden beloopt de som van 19,657 fr. 76 c^mes. Daarenboven betalen de ontleeners heel regelmatig hunne intresten en de achterstallen zijn onbeduidend. (Toejuichingen).

Deze luisterrijke toestand is grootendeels te danken aan den onvergoedenden ijver van onzen dierbaren bijgevoegden secretaris-schatbewaarder, M. Mondus. Door een groot en pijnlijk ongeluk getroffen, heeft hij de laatste zittingen van den bestuurraad niet kunnen bijwonen. M. Deploige drukt de hoop uit hem welhaast in ons midden terug te zien : dit is de innigste wensch en het vurigste gebed van gansch den « Loonsche Haard ». (Lange toejuichingen).

M. Deploige geeft kennis aan de vergadering van het prachtig geschenk over eenigen tijd gedaan door den Algemeenen raad der Spaar- en Lijfrentkas « van Brussel aan de ontleeners der maatschappijen van werkmanswoningen, welke eene verzekeringspolis op het leven onderteekend hebben.

Dit geschenk beliep de som van drie millioen 847 duizend 504 franken 50 c^mes voor al de maatschappijen van België en het deel van « de Loonsche Haard » beliep veertien duizend 709 franken 60 c^mes. Deze som werd verdeeld tusschen onze ontleeners, op het leven verzekerd, naar gelang den duur en het bedrag hunner leening, en werd ingeschreven op het krediet der rekening van de ontleeners. (Toejuichingen).

M. Deploige drukt den innigen dank uit in naam van den « Loonschen Haard » aan den Algemeenen raad der Spaar- en Lijfrentkas voor dat edelmoedig geschenk.

De Heer Secretaris herinnert het zeldzaam feit dat dezelve zeven leden van den bestuurraad, gekozen bij het ontstaan der maatschappij, nog altoos sedert dertien jaren, dezelve zijn die den « Loonschen Haard » besturen. Twee hunner werden vereerd met het Kruis van voorzienigheid ? eere aan M. Antoon Deré, bestuurder en toeziener der maatschappij, welke sedert zoo lang deze lastige taak vervult tot de volkomen tevredenheid van den bestuurraad ! (Toejuichingen.)

M. Deploige bedankt M. Alfred Neven over zijn voorstel, te weten : de inrichting eener maatschappij van Onderlingen Bijstand tusschen de leden van den Loonschen Haard. Hij stuurt ook zijne gevoelens van erkentenis en dank aan den Z. E. Heer Van Oost, pastoor van Sint-Pieter, te Sint-Truiden, die aangenomen heeft ons alle inlichtingen te geven nopens de in te richten maatschappij.

M. Deploige eindigt zijn verslag met eenen nieuwen oproep tot alle leden en mannen van werk in het kanton Loon, ten einde den « Loonsche Haard » nog meer te doen kennen, tot meerder welzijn van de werkende klas in het kanton Loon.

Dit verslag wordt langdurig toegejuicht.

De Heer Voorzitter drukt M. Deploige zijnen hartelijken dank uit, wenscht hem geluk over het eereteeken dat hij onlangs komt te ontvangen en hoopt hem nog talige jaren aan het werk te zien als secretaris - schatbewaarder van den « Loonschen Haard ». (Toejuichingen.)

De rekeningen en bilan van 1907 worden vervolgens door de commissarissen en actionnarissen goedgekeurd.

Op voorstel van den heer ridder C. de Borman, juicht de vergadering de hernieuwing toe van het mandaat der heeren graaf de Borchgrave d'Altena, Antoon Deré, als beheerders, en van M. Lathuy, als commissaris, voor een nieuw termijn van drie jaren.

M graaf de Borchgrave d'Altena bedankt en, in naam der herkozenen, beloft voort te werken tot den bloei van den « Loonschen Haard ». (Toejuichingen)

M. Neven geeft nadan verslag over zijn voorstel van inrichting eener maatschappij van Onderlingen Bijstand tusschen de leden van den « Loonschen Haard. » Hij doet het groot nut uitschijnen van dergelijke maatschappij.

De Z. E. Heer Van Oost geeft verders alle noodige inlichtingen nopens deze inrichting en, door krachtige voorbeelden, bewijst het groote voordeel, zoowel voor de ontleeners als voor de maatschappij « de Loonsche Haard », welk zulke instelling oplevert.

Na eene bespreking, aan dewelke verschilleende leden deel nemen, besluit de vergadering zulke instelling tot stand te brengen en gelast den bestuurraad het noodige te doen om dit doel te bereiken.

De Eerw. Heer Peumans, Voorzitter, in wel gepaste woorden, bedankt de Heeren Van Oost en Neven.

De vergadering eindigt met het uitdeelen van 3 % interest aan de actionnarissen.

BUITENLAND.

Nederland. — EEN KOMINKLIJK VOORBEELD. — *Cant*, een bekend Londensch weekblad, bevatte onlangs volgende karakterschets van koningin Wilhelmina van Nederland :

« Zij regeert slechts over een klein stuk land; maar zij is er trotsch op.

» — Ik ben blij weer thuis te zijn, zegt zij altijd, wanneer zij van een bezoek aan een ander land terugkeert... Nooit blijft zij dan ook lang uit Holland weg. Voor haar is 't het schoonste land der wereld.

» En zij is zeer stark voor het gebruik der Nederlandsche taal. Zelfs in de kinderkamer wilde ze alleen spelen met kinderen, die Nederlandsch spraken. En er waren er meer dan men zou denken, die het niet konden. Toentertijd heerschte er een meening onder de aristokraten van Holland, dat de Nederlandsche taal en de Hollandsche manieren met goed gevolg voor hen waren. Zij zonden hunne kinderen naar 't buitenland om er hun opvoeding te voltooien, of lieten hun onderricht geven door buitenlandsche onderwijzers of onderwijzeressen ; en de arme kleinen maakten zich de beschaving en manieren eigen van vreemde landen, doch konden hun eigen taal niet goed hanteeren. Thuis spraken ze steeds Fransch of Duitsch, en het werd gewoonlijk als minderwaardig voor een aristocratisch kind beschouwd, zich in het « platte » Nederlandsch uit te drukken.

» Koningin Wilhelmina heeft jaren lang een Engelsche « governess » (gouvernante), en in 't begin kon zij alleen Fransch praten. Toen ze nog heel klein was, leerde ze al Engelsch, Italiaansch en Duitsch. Later leerde ze zelfs Maleisch, de taal harer Oost-indische benittingen.

» Maar nooit vergat ze, dat ze een klein Hollandsch meisje was. Ze had eene grondige minachting voor menschen, die hun eigen taal niet konden spreken.

» Eens werd haar eene jonge dame voorgesteld, die bijna geen woord Nederlandsch kende, en de jonge koningin dan ook in het Duitsch toesprak. Wilhelmina keek haar eenigszins spotsgewijze verwonderd aan, alsof de andere Sanskriet gesproken had en verklaarde toen dat zij liever zag dat dames, die aan haar hof wenschten te worden voorgesteld, eerst hare moedertaal leerden.

» Ten tijde van Willem III, haar vader, was Fransch de hoftaal, en nu nog is het de diplomatische taal ; maar sinds koningin Wilhelmina den troon bestegen heeft, is Nederlandsch alleen de taal van het hof. »

Duitschland. — HET LUCHTSCHIP « ZEPPELIN VERNIELD. — *Nadere bijzonderheden.* — Zooals wij reeds zegden was graaf de Zeppelin, met zijn bestuurbaar luchtschip *Zeppelin IV*, Dinsdag morgend, om 6 ure, uit Friedrichshafen vertrokken. Hij ging boven Mainz, waar hij voor korten tijd nederhaalde en zette toen zijne luchtvaart voort over Worms, Mannheim en Ludwigshafen.

Woensdag morgend, om 5 ure, was hij boven Ludwigsburg, en dreef over Stuttgart, doch moest tengevolge eener breuk aan den motoer, rond 8 ure neerdalen in een veld nabij Echterdingen. Eene ploeg soldaten werd hem van het meer Constance ter hulp gezonden.

Terwijl hij daar op anker lag, kwam een hevig onweder op, rond 2 ure namiddag. De *Zeppelin* door verscheidene soldaten vastgehouden, werd losgerukt van zijne ankers en door een wervelwind 200 meters hoog meegerukt. Volgens sommigen is de benzinekebel in de hoogte ontploft ; volgens anderen is de luchtballon loodzwaar neergevallen, waardoor de ketel ontplotte. Verscheidene soldaten werden gekwetst, waaronder 2 of 3 erg. Gansch het luchtschip werd door den brand vernield. Ten prooi aan eene hevige ontroering zag graaf Zeppelin zijn werk door de vlammen verslinden.

Er waren duizenden personen toegesneld op de plaats der ramp. De wanhopige graaf werd per automobiel naar Stuttgart gevoerd, van waar hij naar Friedrichshafen vertrok.

Onmiddellijk werd door de dagbladen eene inschrijving geopend, om de schade te herstellen. Het ministerie van binnenlandsche zaken schonk 500,000 mark.

De ballon was 136 meters lang en had 13 meters doorsnede en had 2300 kubieke meters omvang. Binnen in den ballon waren 17 met waterstof gevulde ballons. De bemanning bestond uit 12 koppen in 2 schuitjes, welke per telefoon met elkander verbonden waren.

Het luchtschip werd bewogen door twee motors van 120 paardebracht met 4 cylinders en twee vleugels. Graaf Zeppelin was in 1870 de eerste officier die in de Frantch-Duitsche oorlog Frankrijk binnenrukte op verkenning tot Woerth ; de soldaten werden door de Franschen aangevallen en gedood ; de graaf kon ontsnappen. Aan de luchtschipvaart verspilde hij gansch zijn fortuin. Hij is thans 80 jaar oud.

De « Zeppelin » had 1200 kilometers van den vastgestelden weg afgelegd. Al de buitenlandsche bladen brengen hulde aan den graaf en zeggen dat hij de eerste en de beste is die de bestuurbare luchtballonskwestie heeft opgelost.

Engeland. — GEHEIMZINNIGE STRAATZANGERS. — De aristocratische wijk van Londen, de bewoners van West-End, kregen in den laatsten tijd niet alledaagsche muziekuitvoeringen te hooren.

Twee mannen, in plechtgewaad, de wezentrekken achter een masker verborgen, kwamen 's avonds op straat. De eene zong met mooie tenorstem, terwijl de andere op de piano meesterlijk begeleidde.

De eenen meenen dat het jongens van aanzienlijke familie zijn die zich vermaken, anderen denken dat het vermaarde kunstenaars zijn, enz. In alle geval, beide heerschappen doen prachtige ontvangsten. Geïnterviewd, verklaarden zij gemiddeld 1400 frank per week te verdienen en dat zij op eenen avond, bij den ingang der Earl's tentoonstelling, in het tijdvertoop van een half uur, 2000 frank ontvingen.

Rusland — EENE ONDEUGDZAMSCHE VLOOT. — Een dagblad meent te weten dat het gouvernement, dat zich bezig houdt met de vorming van eene onderzeesche vloot, het besluit zou genomen hebben al de bestellingen aan Fransche fabrieken te geven.

— IJSLANDSCHE MOORD. — Verleden week gebeurde iets ongehoord in de stad Toula. Werklieden eener ijzergietrij hielden eene geheime meeting in een der werkhuizen. Opeens zagen ze een geheimen policieagent in hun midden. Deuren en vensters werden onmiddellijk gesloten. De policieman werd gebonden en onder een plethamer, wegende 30,000 kilos (30 ton) gelegd. Het toestel werd in werking gesteld en de zware hamer viel met bliksemsnelheid op den armen agent, die letterlijk vernietigd werd.

Na dit « kortgerecht » werd de meeting voortgezet, alsof er niet gebeurd ware.

— IN HET LEGER. — Vóór den oorlog met Japan had het Russische leger een tekort van 1000 tot 1500 officieren ; thans echter hebben de ontslagaanvragen van officieren zulken omvang aangenomen, dat bij de infanterie alleen het tekort reeds 3000 bedraagt.

Amerika. — ACHT STEDEN AFGEBRAND. — VERSCHRIKKELIJKE TOESTAND. — *Nadere bijzonderheden.* — De laatste tijdingen over de stad Crown-Nest melden dat de brand welke Zaterdag is uitgebroken, de mijnstreken heeft vernield.

5 à 700 inwoners, mannen, vrouwen en kinderen vluchten voor de vlammen die het land verwoesten.

Men spreekt van 70 à 125 dooden.

De steden Formie, Hosmer en Michel bestaan niet meer ; die van Cranbrook en van Coal Crook zijn gedeeltelijk vernield. Er is voor meer dan 5 miljoen dollars schade.

De geschiedenis dier ramp is waarlijk betreurlijk. Sinds verschillige weken woedde het vuur in de wouden en in de bergen der streek van de Elkrivier, doch men dacht niet dat daar eenig gevaar bestond, wanneer Zaterdag morgend een hevige wind uit het Westen opreesen de vlammen in het begin van den namiddag op den top van den berg verschenen en in de richting liepen van het Westelijk deel van Formie.

Alvorens men den tijd hr d gehad zich op zijne hoede te stellen, stoegen zij over op de stad en vernielden ze in min dan een uur tijds, terwijl het meerendeels der inwoners op de vlucht sloeg en alles achterliet wat zij bezaten.

Zaterdag en Zondag kwamen treinen, welke propvol zaten met deze vluchtelingen, die stierven van hongor en van dorst, te Pennsbrook aan : 3000 hunner kampeerden onder grove schuttingen, vervaardigd uit takken en dekens.

De personen die te Formie gebleven waren, hadden een komitait gevormd, dat, Zaterdag avond, ziende dat de stad bepaald veroordeeld was, het buskruitmagazijn deed springen. Een man werd gedood door de ontploffing.

Een kamp waar zich een 50 tal mannen en vrouwen bevonden, werd vernield.

Niemaad van al dezen die er zich bevonden, ontsnapte aan den dood.

Talrijke vluchtelingen konden zich naar Hosmer begeven, met een trein die tusschen eene ware vlammenzee doorreed en herhaaldelijk zelve in brand schoot.

250 inwoners zochten eene schuilplaats in de bureelen der mijnwerkerskompagnie.

Van zoodra zulks mogelijk was geworden, werden hulp en geneesmiddelen uitgedeeld.

Honderden vrouwen er kinderen werden met eenen bijzonderen trein naar Cranbrook overgebracht.

De gevangenen werden in vrijheid gesteld en de zieken der hospitalen bijgestaan.

De brand is thans veel verminderd in omvang.

Er zijn 150,000 mijlen woud vernield. Men denkt dat de brand gesticht werd door eene vonk uit eene lokomotief. Het aantal dooden in de ramp van Formie bedraagt ongeveer 70. Men schat op 1,500,000 dollars de verliezen geleden door de verzekeringsmaatschappijen. 7000 huizen zijn vernield.

BINNENLAND.

LUIK. — BESTOLEN. — Een 24-jarige spinner van Verviers, met name Lodewijk M., was 's nachts op eene bank van den boulevard d'Avroy gaan liggen slapen. Toen hij ontwaakte, bestatigde hij de verdwijning van zijnen geldbeugel, die fr. 2.40 bevatte, en zijn reiskaartje. Hij heeft eene klacht ingediend.

SCLESSIN. — EEN KIND VERDRONKEN. — Een schipper, die met zijn boot aan de Nijverheidskaai lagt, tegenover den molen Hauzeur, hoorde iets in het water vallen. Hij keerde zich om, en zag zijn hondenhok op den stroom drijven. Nadat hij het er uitgetrokken had, ging hij beneden in het ship, waar hij zeer verwonderd was, den 11-jarigen Leopold Van de Wauwer, die met hem reisje, niet aan te treffen. Onmiddellijk doorzocht hij de Maas, bij middel van eenen ijzeren haak, en haalde weldra het kind naar boven, doch de arme kmaap had opgehouden te leven.

SERAING. — ECHTELIJK DRAMA. — Een bewoner der Chatqueuestraat, met name Jozef Delly, oud 46 jaar, en koolgraver van beroep, verweet zijne vrouw, de genaamde Anna Anthony, dat zij vóór 6 maanden een tweejarig kind had laten sterven, bij gebrek aan zorgen. Donderdag rond 6 ure, greep er desaangaande een nieuwe twist plaats. Eensklaps greep de vrouw eene bijl, en bracht er haren man vijf geweldige slagen mede toe, op het hoofd. De ongelukkige stortte ten gronde. Haar doctor Hubin bevond zijnen toestand zoo erg, dat hij hem onmiddellijk naar 't gasthuis van « Beieren » liet overbrengen. Het parket is heden namiddag ter plaatse gekomen.

KLAVER VAN VIER

Een roman uit den tijd van het Schrikbewind.

9e vervolg.

Margnérite's trekken werden zachter, en hare oogen werden vochtig, terwijl zij prevelde, half bij zich zelf :

— Het éénige wezen op de wereld, dat mij trouw en duurzaam heeft liefgehad... Maar wat wilt gij dan dat ik doen zal, Chauvelin ? zegde zij, met eene wereld van wanhoop in hare doorstranen varstikte stem. In mijne tegenwoordige positie is zoo iets mij wel onmogelijk !

— Integendeel, burgeres, gaf Chauvelin ten antwoord. Juist als Lady Blakeney verdenkt u niemand — en met uwe hulp dus kan ik misschien vóór morgen nog den Klaver van Vier op het spoor zijn... Gij gaat straks naar het bal. Waak daar voor mij, citoyenne ! Waak en luister. Gij kunt acht geven op ieder met wien Sir Andrew Foulkes en Lord Anthony Dewhurst spreken. Gij staat, zoals gezegd, geheel boven verdenking. De Klaver van Vier zal op Lord Grenville's bal verschijnen. Ontdek wie hij is — en ik verpand u het woord van Frankrijk, dat er geen haar op uw broeders hoofd zal gekrenkt worden.

Hij zette haar het mes op de keel. Hoe kon zij weigeren ? Hoe ontsnappen ? — Zij wist dat deze man niet loote bedreigingen schermde. Ongetwijfeld was Armand reeds gesignaleerd als een van de « verdachten ». Hij zou Frankrijk niet meer kunnen verlaten, en men zou hem zonder genade guillotineeren, indien zij, Margnérite, weigerde Chauvelin te gehoorzamen. Even nog, echt vrouwelijk, trachtte zij te temporiseeren. Zij stak hare hand uit naar dien man, dien zij thans vreesde en haatte.

— Als ik u mijne hulp in deze zaak beloof, Chauvelin, zegde zij, wilt gij mij dan dien brief van St-Just geven ?

— Als ge mij dezen nacht goeden dienst bewijst, citoyenne, antwoordde hij met een sarcastisch lachje, dan zal ik u morgen dien brief ter hand stellen.

— Vertrouwt ge mij niet ?

— Ik vertrouw u volkomen, schoone dame. Maar het leven van St-Just is verbeurd aan zijn land — en aan u staat het, het te redden.

— Maar als ik u niet helpen kan, hoe gaarne ik ook zou willen ?

— Dat zou vreeselijk zijn, zegde hij kalm — voor u — en voor St-Just.

Margnérite huiverde. Zij voelde dat er van dien man geen erbarmen te hopen was. Hij hield het gelieftde leven in de holte van zijne hand.

Zij rilde. Zij trok zich den kostbaren kanten sjaal over de schenders ; en de muziek scheen haar te klinken van zeer verre, en de dingen op het tooneel lieken haar een droom. Even dwaalden hare gedachten van den beminden broeder naar dien anderen man, die mede aansprak hap op hare liefde en vertrouwen. Zij voelde zich eenzaam in haren angst voor Armand ; zij hunkerde naar raad en troost van iemand, die haar kon raden en troosten.

Sir Percy Blakeney had haar toch eenmaal liefgehad. Hij was haar man. Waarom zou hij haar alleen laten staan onder deze vreeselijke beproeving ? Hij had niet veel verstand, dat was waar ; maar hij had geld en invloed. Konden zij samen niet den slauen diplomaat schaakmat zetten en den gijzelaar redden uit zijne wraakgierige klauwen, zonder het leven van den edelen aanvoerder der kleine heldenschaar in gevaar te brengen ?... Sir Percy kende St-Just. Hij zeiden hem gaarne te mogen lijden. Ongetwijfeld zou hij haar willen helpen.

Chauvelin had nu niets meer te zeggen. Hij had zijn wreede voorwaarden gesteld, en nu liet hij aan haar de beslissing. Op zijne heurt scheen hij verdiept in de machtige melodieën van Gluck's meesterwerk.

Een discreet kloppen aan de deur wekte Margnérite uit het gemijmer. Het was sir Percy Blakeney, kolossaal, slapertig, goedig, en weer met dien half schuwen, half schapenrigen glimlach op zijn gezicht, die zoo prikkelend op de zenuwen zijner jonge en geestige vrouw kon werken.

— Eh... uw koets staat voor... mijn lieve, zegde hij, op zijn lijmerigsten toon. Ge wilt zeker naar dat verveelende bal... Verontschuldig mij... m... m... monsieur Chauvelin... ik had u zoo gauw niet opgemerkt... Hij stak den Franschman twee vingers toe... Komt ge dus, mijn lieve ?

Margnérite slaakte een zucht van ergernis. Hare laatste hoop scheen ineens te zijn vervlogen. Zij sloeg haren mantel om ; zonder een woord te spreken, nam zij den arm van haren man. Bij de deur der loge keerde zij zich om en zag Chauvelin aan, die met den hoed onder den arm zijne buiging maakte.

— Au revoir dus, Chauvelin, zegde zij minzaam. Wij zien elkaar straks nog wel op lord Grenville's bal.

En in hare oogen las de sluwe Franschman zeker iets wat hem groot genoegen deed, want matsen bitteren glimlach genoot hij een soutje, en na zijn jabot te hebben afgeklopt, wreef hij zich welbehaagliik de magere handen...

Het historische bal, door den toenmaligen minister van buitenlandsche zaken, lord Grenville, gegeven, was buitengewoon schitterend. De prins van Wales had beloofd het bij te wonen. Hij zou uit de Opera er heen komen. Lord Grenville zelf had een paar bedrijven van Orpheus aangehoord, voor hij zich ging voorbereiden om zijne gasten te ontvangen. Tegen tien ure vulden zich de prachtig versierde zalen van zijn paleis met de haute volée van adel en diplomatie.

Lord Grenville zelf nam de honneurs waar. Niet ver van hem stond Chauvelin in zijn onberispelijk zwart kostuum, kalm de binnentredenden monterend. Hij stond daar tamelijk afgezonderd. De afgevaardigde van 't Fransche gouvernement was op dit oogenblik geen populaire persoon in Engeland. In zijne officieele hoedanigheid was hij hoffelijk ontvangen. Monsieur Pitt had hem de hand gedrukt, en lord Grenville had een paar malen met hem gesproken. Maar de Londensche grootewereldschuwde hem volkomen. De vrouwen keerden hem vierkant den rug toe, en de mannen, voor zoover zij geene officieele positie bekleedden, wilden niets met hem te doen hebben.

Maar dit deerde hem niet. Als blinde enthusiast voor de revolutionnaire zaak, verachtte hij alle maatschappelijke ongelijkheden. Hij zag in elken Franschen aristocraat slechts een vijand van zijn land en in elken uit Frankrijk ontsnapten aristocraat slechts een prooi, die aan de guillotine vaderrechtelijk onthouden was. Van hem kwam de historische wensch : dat de ganache Fransche aristocratie slechts één hoofd mocht hebben, dat met een enkelen slag van de guillotine ware af te snijden geweest. »

Geen wonder dus dat de romaneske en raadselachtige persoonlijkheid van Klaver van Vier het voorwerp was van Chauvelin's bittersten haat. Honderden aristocraten immers waren door dezen man reeds aan Madame la Guillotine onttrokken. Negen tienden van de uitwijkelingen, die in Engeland, Duitschland of in Holland veiligheid hadden gevonden, waren hu ne redding verschuldigd aan dien geheimzinnigen man en zijne helpers. Daarom had Chauvelin aan zijne collega's te Parijs gezworen dat hij dien lastigen Engelschman ontdekken zou. Dan zou hij hem naar Frankrijk lokken en... Chauvelin slaakte reeds een zucht van voldoening bij de gedachte hoe hij het hoofd van dien vijand zou zien rollen van het moordblok der guillotine.

Eensklaps ontstond er bij den ingang der ontvangstzaal eene opschudding en tegelijkertijd kondigde de majordomus aan :

— Zijne koninklijke hoogheid de prins van Wales met gevolg, *sir* Percy Blakeney en lady Blakeney.

Lord Grenville ging snel naar de deur, om den hoogen gast te ontvangen. De Prins van Wales, in een prachtig zalmkleurig bloemen hofkostuum, rijk geborduurd met goud, trad binnen met Marguérite Blakeney aan den arm, en aan zijn linkerzijde Sir Percy, gedost in den dutje aspurigen stijl van den toenmaligen « incroyable », zijn blonde haar ongepoederd, kosthaar kant aan borst en mouwen, en den platten hoed onder den arm.

Na de gebruikelijke plichtplegingen, zeide Lord Grenville tot zijnen vorstelijken gast :

— Wil uwe Hoogheid mij veroorloven u voor te stellen Monsieur Chauvelin, den geaccrediteerden agent van 't Fransche Gouvernement ?

Chauvelin, die zich reeds op deze introductie had voorbereid, maakte zijne diepste buiging, op welke de Prins slechts met een kort hoofdknikken antwoordde.

— Monsieur, sprak Zijne Koninklijke Hoogheid koel — wij willen trachten het Gouvernement dat u gezonden heeft, te vergeten, en u enkel beschouwen als onzen gast. Als zoodanig zijt gij welkom, Mijnheer.

— Monsieur, mompelde Chauvelin met eene tweede buiging ; en toen zijn compliment makende voor Marguérite : Madame.

— Ah, mijn waarde Chauvelin ! riep Lady Blakeney luchtig, hem hare kleine hand toestekende. — Mijnheer en ik zijn oude vrienden. Uwe Koninklijke Hoogheid.

— Ah ! — dan, zeide de Prins, ditmaal gratielijk — dan zijt gij ons dubbel welkom, Mijnheer.

IX.

— Er is hier nog iemand anders, bracht lord Grenville in 't midden, die ik aan uwe koninklijke hoogheid wenschte voor te stellen.

— Ah, wie dan ? vroeg de prins.

— Madame la comtesse de Tournay de Basserive en hare familie, die kortelings uit Frankrijk zijn aangekomen.

— O, zeker, gaarne ! Die behooren dus tot de gelukkigen !

Lord Grenville ging de comtesse halen, die aan het andere einde van de kamer zat, en de voorstelling volgde in optima forma.

— Dat doet mij genoegen, madame, zegde de prins. Mijn koninklijke vader, zoodals gij weet, verwelkomt gaarne al uwe landgenooten, die Frankrijk heeft verjaagd.

— Wij danken uwe koninklijke hoogheid, zegde de gravin met groote waardigheid En toen, maar hare dochter wijzende, die beschroomd naast haar stond : Mijne dochter Susanne, Monseigneur.

— Ah ! charmant, charmant, zegde de prins. En nu op mijne beurt, comtesse, stel ik u voor lady Blakeney, eene gewezen landgenoote van u, die ons met hare vriendschap vereert. Gij en zij zullen elkaar veel te zeggen hebben. Elke landgenoote van lady Blakeney is ons hartelijk welkom. Hare vrienden zijn onze vrienden — en hare vijanden de vijanden van Engeland.

Marguérite's blauwe oogen hadden gefonkeld van schalkschheid bij deze gracieuse redevoering van haren hoogen vriend De comtesse de Tournay, die haar onlangs zoo grievend beleedigd had, ontving hier in het openbaar een lasje, waarover Marguérite niet anders dan zich verkneukelen kon. Maar de comtesse, wier eerbied voor 't koninkschap aan een goedsdienst grensde, was in de hof-etiquette te goed geschoold om verlegenheid te laten blijken. De beide dames bogen dus heel plechtig voor elkander.

— Madame, zegde Marguérite, de minzame bemiddeling van Zijne Koninklijke Hoogheid was hier eigenlijk wel overbodig. Het lieve onthaal, dat ik onlangs bij u vinden mocht, ligt mij nog versch in het geheugen.

— Wij arme bannelingen, madame, antwoordde de Comtesse ijskoud, toonen onze dankbaarheid jegens Engeland door ons te schikken naar de wenschen van Monseigneur.

— Madame, boog Marguérite.

— Madame, neeg de Comtesse, met gelijke statigheid.

Middelerwijl richtte de prins een paar minzame woorden tot den jongen Vicomte.

— Het is mij aangenaam, u te ontmoeten, M. de Vicomte. Ik heb uw vader goed gekend, toen hij ambassadeur te Londen was.

— Ah, Monseigneur ! antwoordde de Vicomte, toen was ik een kleine jongen... en nu heb ik de eer van deze ontmoeting te danken aan onzen beschermer, Klaver van Vier.

— Sst ! deed de Prins naar Chauvelin wijzend, die hij geheel dit kleine tooneel zijwaarts had gestaan, alles hoorend en met een spottenden glimlach om zijne dunne lippen.

— O, Monseigneur, viel hij nu in, als in antwoord op « Prinsen week — ik bid u, laat deze jonge gentleman gerust zijne dankbaarheid uitstorten. De naam van dit interessante veldgewas is ook mij welbekend.

De Prins zag hem even scherp aan, en zegde :

— Wel, mijnheer — misschien weet ge wel wie hij is... Ze ? de dames hangen aan uwe lippen. Ge zoudt u bij 't schoone geslacht zeker boogst populair maken, indien gij hare nieuwsgierigheid bevredigen kondet. (w. v.)